1855. N°. 12

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 10 OCTOBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 9 October.

Sedert de vorige opgave bedraagt het getal der door de Cholera aangetasten 25, hersteld 2 en overleden 13; blijvende er alzoo op heden nog in behandeling 29 personen.

— Te Rotterdam zijn in de maand September 83 personen aan de cholera overleden, en te Deventer van de 34 aangetasten, 18. — Te Groningen zijn van 1—5 October aangegeven 42 gevallen, overleden 24.

— De Vaderlandsche letteren hebben een gevoelig verlies geleden door het overlijden van Dr. J. P. Arend, te Amsterdam, bekend door de uitgave zijner *Geschiedenis des Vaderlands*, die nu onvoltooid is gebleven. Hij was sedert 1840 lid van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde alhier.

— Van regeringswege zijn aan de Kamers van Koophandel verzonden opgaven, wegens den in- en uitvoer van vreemde en koloniale waren, mitsgaders van Britsche en Iersche voortbrengselen, en van de schepen in den vreemden handel en in de kustvaart gebezigd; alles in Groot-Brittannië, gedurende de maand, en de acht maanden, geëindigd op den 31sten Aug. 1855.

— Van het Nieuwe Diep wordt van 5 dezer gemeld: Heden morgen ontdekte men in het Westergat een schip in nood. De wind woei zoo hevig en de zee was zoo verbolgen, dat men het in nood zijnde schip niet dan van verre met de loodsschuiten kon voorbijkomen. De equipage heeft door zwemmen den loods-rinkelaar trachten te bereiken, hetgeen vier hunner met schier bovenmenschelijke inspanning na bijna 20 minuten zwemmen in eene branding zee is gelukt, terwijl twee hunner het vaartuig niet konden bereiken en verdronken zijn. De equipage der loodsschuit heeft de schipbreukelingen, die geheel naakt waren, van kleederen en warm drinken voorzien en aan wal gebragt.

— In het land van den Heer Goede te Landsmeer, in N. Holl., heeft men eene daad van verregaande baldadigheid gepleegd. Twee kalfkoeijen heeft men den hals afgesneden, terwijl aan eene vette koe eene wonde in den buik is toegebragt, waar de ingewanden uithingen en waardoor het beest door pijn of benaauwdheid in den sloot is geraakt.

— Op den 11den Julij zijn te Batavia, na eene door Ds. Bierhaus in de Maleische taal gehouden leerrede, 3 bejaarde inlanders, belijders van het Mahomedaansche geloof, tot leden der Hervormde kerk aangenomen. Zij zullen als verkondigers des Evangelies onder hunne landgenooten worden uitgezonden.

— Uit de Memorie van Toelichting van het wets-ontwerp houdende regeling van de Banken van Leening deelen wij de volgende hoofdpunten mede:

De banken van leening zijn ontsproten uit de reeds in overoude tijden gebleken behoefte aan middelen om den woeker tegen te gaan.

Bij die inrigtingen werden intusschen van de beleende sommen renten geheven, die zeer hoog zijn.

De billijkheid vordert, dat de lasten der banken worden bestreden uit de middelen die hare werking oplevert; want anders zouden zij, die hunne toevlugt er toe nemen, dit doen ten koste van anderen. Dit is dikwijls uit het oog verloren bij hen die de banken ongunstig beoordeelen.

Bij de vroegere inrigting is echter niet altoos uitsluitend het belang der pandgevers in het oog gehouden. De besturen van vele gemeenten hebben integendeel in die inrigtingen eene bron gevonden tot stijving van de inkomsten der gemeenten.

Van daar de heffing van zeer hooge renten, die in Nederland in 1826 bij sommige banken zelfs 32 en 34 pCt. bedroegen, behalve velerlei onkosten.

Daaruit is voortgevloeid het Koninklijk besluit van 31 October 1826, ter gunste der pandgevers.

Doch hoe heilzaam de invloed van het besluit van 1826 ook moge geweest zijn, een belangrijke hinderpaal tegen meer krachtdadige vermindering der lasten, voor de pandgevers is gebleven, namelijk dat, boven de kosten van beheer der banken, uit die lasten ook moet worden voorzien in de renten der kapitalen voor de beleeningen en in de huur der localen.

Die hinderpaal kan slechts door één middel worden uit den weg geruimd; dit namelijk, dat de winsten der banken, uitsluitend worden bestemd tot aflossing der haar niet toebehoorende kapitalen waarmede zij werken, en tot het verkrijgen van den eigendom der vereischte gebouwen en meubelen.

Dit middel kan echter slechts langzaam werken, doch zijn eenmaal de banken in het onbezwaard bezit harer kapitalen, gebouwen enz., dan vervallen de renten en huur, en kunnen dus de renten voor de pandgevers, merkbaar worden verminderd.

Hiertoe is het noodig, dat de banken, door de wet als op zich zelve staande inrigtingen worden erkend.

Daartoe strekt in de eerste plaats het ontwerp, waarbij is gelet zoowel op hetgeen de ondervinding bij het ten uitvoer leggen van het besluit van 1826 in onderscheiden opzigten als wenschelijk heeft leeren kennen, als op de aanmerkingen door de besturen der bestaande banken van leening, die der gemeenten, waar zij zijn gevestigd, en Gedeputeerde Staten der onderscheiden provinciën, gemaakt op een vroeger vervaardigd ontwerp, waarover die allen zijn gehoord.

Het is verdeeld in vier hoofdstukken. Het eerste betreft de banken door of van wege het openbaar gezag beheerd; het tweede de banken door en voor rekening van bijzondere personen gehouden; het derde bevat strafbepalingen en het vierde eenige algemeene bepalingen.

's GRAVENHAGE, 9 October.

Z. M. heeft naar aanleiding van het besluit van den 16den Julij, waarbij onderscheidingen zijn toegekend aan personen die bij den watersnood door ijver, moed, beleid en zelfopoffering hebben uitgemunt, de zilveren medaille geschonken aan Mr. J. Rau van Gameren, dijkgraaf van de Over-Betuwe; H. J. Herbig, Kapitein bij het depôt-bataillon van het Vde reg. infanterie, C. M. de Jong van Rodenburgh, 1ste Luit. bij het depôt-bataillon van het 1ste reg. infanterie; Dr. H. Mensa, dijkgraaf van de Rhenensche Nude en Achterbergsche hooilanden, en de bronzen medaille, ingesteld bij besluit van den 31sten Maart, aan W. van Koppenhage, schoolonderwijzer te Lienden, en A. Rustenhoven, planter te Lienden.

— Tot Ontvangers der directe belastingen zijn benoemd: te Hengelo, de Heer P. F. de Bruyn Tengbergen, en te Zijpe e. a., de Heer V. H. Niemantsverdriet.

— Op voorstel van den Geneesheer aan de bad-inrigting te Scheveningen is het badsaizoen gisteren gesloten.

— Van den Heer John Rennce, Vice-Consul der Nederlanden te Lowestoff, zijn dezer dagen te Scheveningen nadere berigten ontvangen, ten aanzien van de door de Engelsche tol-beambten aangehouden pinken. De visschers hebben jl. Maandag voor den Magistraat te regt gestaan en zijn, in verhouding tot de hoeveelheid tabak, welke aan boord gevonden is, tot geldboeten en, bij onvermogen, tot gevangenisstraffen veroordeeld, waarvan de duur niet wordt opgegeven; terwijl de vaartuigen zijn verbeurd verklaard ten behoeve van de Kroon. Men vleit zich intusschen nog, dat, indien de onschuld der reeders zal zijn aangetoond, de schuiten tegen betaling van eene zekere som, zullen worden vrijgelaten; om daartoe te geraken worden pogingen aangewend.

— In de vorige week zijn door onderscheidene pinken te Scheveningen aangebragt 309,000 stuks haringen.

AMSTERDAM, 8 October.

De Letterkundige Afdeeling der Koninklijke Akademie van Wetenschappen, hield heden alhier eene gewone vergadering. Tegenwoordig waren van Leyden de Heeren: Bake, Dozy, de Vries, de Wal, Leemans, Janssen, Juynboll en Kist.

De Heeren van Assen en Cobet hebben schriftelijk kennis gegeven, verhinderd te zijn.

De algemeene Secretaris doet mededeeling van de aanbieding aan de Akademie door Mevr. de Wed. Klinkert, van de kostbare door wijlen haren Echtgenoot nagelaten verzameling boekwerken, handschriften, teekeningen enz. van Mr. W. Bilderdijk en Vrouwe K. W. Bilderdijk. De edelmoedige schenking ten behoeve der bibliotheek der Akademie geschiedt met de voorwaarden, dat de verzameling ongeschonden en onverdeeld zal blijven, en dat, indien de Akademie onverhoopt niet meer mogt bestaan, de collectie in eigendom moet overgaan aan de Maatschappij van Nederl. Letterk. te Leyden.

Ten aanzien van het voorstel des Heeren Bakhuizen van den Brink (gemeenschappelijke bewerking eener geschiedenis van den Nederlandschen Waterstaat), zijn de Heeren Delprat en Storm Buysing, bereid met twee leden der zuster-afdeeling het werk voor te bereiden, waartoe worden benoemd de Heeren Nijhoff en van den Bergh.

Voorts is ontvangen eene missive wegens het besluit, natuurkundige afdeeling, op de mededeeling, aangaande het voorstel van den Heer Cobet (wederinoe-

ring van het staats-examen). Ingevolge verlangen van het bestuur der natuurkundige afdeeling, wordt op voorstel van den Voorzitter besloten den uitslag der zamenspreking van het bestuur dier afdeeling met dat der letterkundige in eene volgende vergadering mede te deelen.

De Heer Koenen heeft, met het oog op de verbastering onzer taal, door het invoeren van bastaardwoorden, verkeerde woord-koppelingen als anderzins, voorgesteld eene commissie te benoemen, om de misbruiken en verbastering zoo veel mogelijk te keer te gaan.

De Heer Brill heeft eenige bedenkingen geopperd, naar aanleiding van de in de vorige vergadering door den Heer T. Roorda gehouden verhandeling over het onderscheid tusschen de sprecktaal en schrijftaal. Deze rede gaf aanleiding tot eenige beraadslagingen, waaraan de Heeren van Lennep, de Vries en Roorda deelnamen, die verschillende belangrijke taalkundige opmerkingen in het midden bragten, terwijl tevens besloten werd in eene volgende vergadering op het onderwerp terug te komen. — De vergadering is daarna gesloten.

— Alhier zijn van 30 Sept. tot 6 October door de cholera aangetast 118 personen; overleden 84.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 6 October.

De Koningin heeft aan den Maarschalk Pélissier het Grootkruis der Bath-Orde geschonken. Hij moet daarmede zeer ingenomen zijn. Ook aan den Generaal Simpson is die onderscheiding te beurt gevallen.

— De terugroeping van Lord de Redclife heeft zich tot heden niet bevestigd. Men zegt dat hij alleen eene berisping van de Regering heeft ontvangen wegens eigenmagtige handelingen, die eene aanranding van des Sultans souvereiniteit en van het bondgenootschap met Frankrijk konden schijnen. Men schrijft dit toe aan de vele vrienden die hij onder de Parlementsleden bezit.

— Onlangs heeft de Heer Bright wederom eene rede gehouden, ter gunste van den vrede, bij gelegenheid dat de kiezers van Rochdale aan hun voormaligen vertegenwoordiger in het Huis der Gemeenten, den Heer Crawford, eene zilveren kandelabre vereerden. Genoemde spreker vond het billijk dat de loting voor de krijgsdienst in Engeland wierd ingevoerd, opdat allen daarin gelijkelijk zouden deelen. Voorts zeide hij met ontzetting vervuld te worden, wanneer hij bedacht, dat de oorlog in de laatste twee jaren reeds een half millioen menschen van allerlei natien had weggemaaid.

— Volgens een brief in de *Times* heeft de uitdeeling der medailles aan de troepen in het Oosten met weinig plegtigheid plaats gehad en is daardoor veler ontevredenheid opgewekt. Een Kolonel plaatste zich voor het regiment, riep den naam af van den soldaat, en trok de medaille uit de zak die een Sergeant hem voorhield. Genoemd schrijven herinnert ook dat er thans, een jaar na de ontscheping in de Krim, regimenten zijn waarvan niet meer dan 15 man zijn overgebleven.

— Volgens de *Morn. Chron.* heeft Rusland eene uitnoodiging aan Pruissen gerigt om pogingen aan te wenden ten einde onderhandelingen met de Westersche Mogendheden aan te knoopen. De openbare geest in Rusland heeft zich sedert den val van Sebastopol beginnen te vertoonen. De groote landeigenaars hebben de helft of twee derden hunner inkomsten verloren, ten gevolge van het gebrek aan wegen van uitvoer en van de schaarschte der arbeiders. Alleen de ambtenaren en de jongelieden die de militaire scholen verlaten hebben, blijven voortdurend den oorlog gunstig gezind.

— Het onlangs gefailleerde huis Straham, Paul & C°., dagteekende reeds van 1640. In 1679 schorschte het zijne betalingen, omdat het zich door een willekeurigen maatregel van Koning Karel II. van zijne fondsen beroofd zag. Op een der oude registers vindt men de volgende aanteekening: »10 Maart 1672, geleend 15 £ aan Mej. X... tegen verpanding van een gouden kamerpot." De Heer Snow veranderde na 12 jaren geleden, zijnen naam in die van Straham, waarvoor de oud-drukker der Koningin hem 180,000 £ had vermaakt. Toen was de firma Snow, Paul & C°.

— Van 1801 tot 1831 zijn in Engeland gebouwd 500 en van 1831 tot 1851 meer dan 2000 Protestantsche kerken. Van de 9,087,000 £ die hiervoor werden geëischt, zijn 7,423,571 £ door vrijwillige giften bijeengebragt. De zendelings-maatschappij bezit een inkomen van 120,000 £, terwijl dat, van 1798 tot 1808, slechts 1500 £ beliep. De *Times* wil daardoor bewijzen, dat de emancipatie der R. K. niet schaadde aan de belangen en den bloei van het Protestantisme in Engeland.

— Het groote logement Torriano in Kentish Town, is grootendeels door eene gaz-ontploffing vernield; de eigenaar des avonds rondgaande, om alles na te zien, opende de deur eener kamer, waar men had vergeten de gaskraan te sluiten en trad met eene brandende kaars binnen. Oogenblikkelijk had eene verschrikkelijke ontploffing plaats, waardoor behalve het huis zelfs ook belendende huizen schade leden en de logementhouder ernstig gewond werd.

— Donderdag ll. is over Liverpool een verschrikkelijk onweder losgebarsten, hetwelk gedurende een uur aanhield. Tijdens dit onweder sloeg de bliksem in eene fabriek van vuurwerk, waardoor het gebouw uiteengerukt en aan verscheiden arbeiders belangrijk letsel toegebragt werd.

— In de baai van Kulan heeft een scherp gevecht plaats gehad tusschen de gewapende booten der Britsche en Amerikaansche oorlogschepen *Rattler* en *Powhattan* en eene sterke vloot van Chinesche zeeroovers. De schepen der zeeschuimers werden deels vernield en deels veroverd, waarbij 500 Chinezen het leven verloren en een veel grooter getal gevangen werd genomen, doch ook de Engelschen 4 dooden en 7 gekwetsten en de Amerikanen 2 dooden en 12 gekwetsten bekwamen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 7 October.

Met het oog op de onlangs openbaar gemaakte brochure ten behoeve van de familie Murat, bevat de *Moniteur* thans het volgende: De Regering van den Keizer heeft met diep leedwezen de openbaarmaking gezien van een brief, betreffende de zaken van Napels, welke zoude strekken om te doen gelooven, dat de staatkunde des Keizers, in plaats van even als altijd openhartig jegens de buitenlandsche Regeringen te zijn, onder de hand zekere aanspraken zoude kunnen begunstigen, welke de Regering hoogelijk afkeurt, onder welken vorm zij zich ook voordoen.

Deze verklaring heeft nog al opzien verwekt. Men maakt hieruit op dat de moeijelijkheden met de Napelsche Regering zullen vereffend worden.

— Van Regeringswege is eene depêche van Maarschalk Pélissier openbaar gemaakt, van 1 dezer, waarin wordt berigt, dat den 29sten September, vijf mijlen ten noordoosten van Eupatoria, de Fransche ruiterij slaags is geweest met die des vijands, waarbij de Russen de nederlaag leden, met een verlies van 50 dooden, 160 gevangenen, 6 stukken geschut en 250 paarden. De Franschen werden aangevoerd door Generaal d'Allonville, en de Russen door Generaal Korff. Het verlies der onzen is 2 dooden en 27 gekwetsten.

Karakoechi, de plaats waar dit gevecht heeft plaats gehad, is gelegen op den weg, die van Eupatoria uitgaat en uitkomt op den grooten weg van Perekop naar Simferopol. Het is op slechts drie mijlen van het punt van vereeniging der beide wegen gelegen.

Voorts worden door de genie uitgestrekte loopgraven en mijnen te Sebastopol aangelegd, naar men denkt om de vernieling der vestingwerken te voltooijen. Het getal der gevonden stukken geschut bedroeg reeds 6000. Pélissier heeft eene verkenning gedaan langs de vlakte van Baidar. Daarna zijn de eerste en derde Fransche legercorpsen opgerukt en hebben zich langs die vlakte en verder meer landwaarts gelegerd. De Engelsche, Sardinische en Turksche troepen, staan gereed om die beweging te ondersteunen. De troepen, die zich thans te Eupatoria bevinden, zijn bestemd om de Russen te dwingen van stelling te veranderen, van welke verandering men daarop partij denkt te trekken. Bosquet is hersteld en zal het bevel over zijne afdeeling weder aanvaarden. De sterke regens belemmeren de toebereidselen tot den veldtogt niet. Veldgeschut wordt uit de Turksche tuighuizen, en duizende karren van Sinope aangevoerd.

— Generaal Dulac wordt, even als Generaal Regnault Saint-Jean-d'Angely, eerstdaags alhier verwacht. Beide kunnen zich niet verstaan met Maarschalk Pélissier, die den laatstgenoemde reeds met eene maand arrest moet hebben gedreigd.

— De Heer Ferdinand Bouqiné, beroemd Ingenieur, heeft een plan gemaakt tot droogmaking van de haven van Sebastopol. Hij beroept zich, om de mogelijkheid zijner reusachtige onderneming te staven, op de droogmaking van den Haarlemmermeer in Nederland. Door deze droogmaking zoude men zich meester kunnen maken van al de schepen die de Russen hebben doen zinken. Eene Engelsche stoomboot is reeds bezig eene doorvaart te banen.

Volgens sommige berigtgevers zal er echter van de vloot niet veel te regt komen; men zal ze aan de visschen moeten overlaten. Russische krijgsgevangenen hebben de plaats aangewezen waar 600 stukken zijn in zee geworpen. Geoefende zwemmers zullen hieromtrent onderzoek doen.

— De Maire eener kleine gemeente, die verzuimd had tegenwoordig te zijn bij het ter viering der inneming van Sebastopol gezongen *Te Deum*, is deswege door den Prefekt voor 14 dagen in zijne betrekking geschorst.

— Bij voortduring worden groote troepen-massa's naar de Krim gezonden. De afdeeling van den Generaal Chasseloup-Laubat uit het kamp van S^t. Omer, zal insgelijks derwaarts vertrekken. De geestdrift onder de troepen is algemeen.

— Men berigt dat reeds in Sebastopol koffijhuizen zijn opgerigt en dat muziekkorpsen in de voornaamste straten Fransche en Engelsche liederen ten gehoore brengen, welke door honderde soldaten levendig worden toegejuicht.

— Te Nantes zullen twee schepen op stapel worden gezet van 4,400 ton, zij zullen 85 ellen lang en 13 ellen breed zijn. Binnen 18 maanden zullen beiden gereed zijn.

— Eene fraaije, door den Keizer op de algemeene tentoonstelling aangekochte meerschuimen pijp, ter waarde van 1000 fr. is ontvreemd.

— Te Duinkerken zijn vele schepen met graan aangekomen; te Havre worden aanzienlijke ladingen meel uit Noord-Amerika aangevoerd, en te Marseille ontvangt men groote hoeveelheden koren uit Algerië en Spanje. Men verwacht dat het deficit van de oogst dezes jaars in weinig weken zal gedekt zijn.

— Al de spoorweg-maatschappijen hebben het tarief voor het vervoer van graan en meel verlaagd. Men verwacht te Marseille nog aanzienlijke partijen.

— In de departementen de la Sarthe en Maine et Loire is aangekondigd dat de arbeiders, die zonder werk zijn, gebezigd kunnen worden aan de spoorweglinie van Parijs naar Mulhouse, welke er 12,000 kan gebruiken.

— Nabij Bordeaux is eene geheele Engelsche familie vergiftigd, door het onvoorzigtig gebruik van champignons.

ZWITSERLAND.

In Augustus van het vorige jaar overleed de wijsgeer Schelling in de badplaats Ragatz en werd aldaar plegtig op het Katholieke kerkhof begraven. De Koning Maximiliaan van Beijeren, laat aldaar voor zijn voormaligen leermeester een gedenkteeken oprigten. Thans heeft de Pauselijke Nuntius Bovieri, een jaar na Schellings overlijden, bij de geestelijke autoriteiten inlichtingen ingewonnen, of hij voor zijn afsterven zijne verkeerde grondstellingen en dwalingen afgezworen en in den schoot der R. K. kerk teruggekeerd is, en het resultaat hiervan is een protest van den Nuntius tegen de begraving van den

wijsgeer te Ragatz, en tegen het oprigten van het gedenkteeken eens dankbaren Katholieken Konings voor hem. Men twijfelt echter zeer of aan dit protest gevolg zal gegeven worden.

SPANJE.

MADRID, 4 October.

Bij besluit van de Koningin is bepaald, dat de kweekscholen van Priesters ingelijfd zullen worden in de staatsinrigtingen van hooger onderwijs.

— De Regering heeft met het doel om kapitalen en nijvere handen uit het buitenland naar Spanje te lokken en aldaar tot ontginning van vruchtbare woestenijen te doen dienen, aan de Cortes eene wet tot aanleg van landbouwende kolonien voorgedragen, welk ontwerp door die vergadering is aangenomen.

— De Generaal San Miguel is benoemd tot Bevelhebber van de hellebaardiers van het paleis.

— Als Bevelhebber van het legercorps bestemd voor den Oosterschen oorlog wordt thans genoemd den Maarschalk Manuel de la Concha.

— De cholera breidt zich meer en meer uit. Sedert het ontstaan der ziekte, heeft zij nog niet zoo vele offers geëischt als in de laatste dagen.

— Men verneemt thans niets omtrent de Carlisten, maar het schijnt dat de Regering steeds beducht blijft voor die partij; want eene algemeene oproeping is gerigt aan de dorpsbewoners in Catalonie. Ieder dorp alwaar men zich van een Carlist, hetzij levend of dood meester maakt, zal een persoon minder voor de krijgsdienst leveren.

— De bezetting van Melilla, heeft een scherp gevecht gehad, met de Marokkanen, die deze Spaansche bezitting ingesloten houden. Hoewel zij den vijand hebben verslagen, hebben de onzen aanzienlijke verliezen geleden.

— Berigten uit Portugal melden, dat de jonge Koning dagelijks in de achting des volks rijst. Hij had op het onverwachts een bezoek in de kazernen en hospitalen afgelegd.

SARDINIE.

De Koning is weder genoegzaam hersteld. Hij heeft eene nieuwe Ridderorde ingesteld ter belooning van dapperheid en krijgstalenten. De Maarschalk Pélissier en de Generaals de la Marmora en Simpson zijn de eerste, welke met de hoogste graden bij deze orde zijn begiftigd.

Men verzekert dat de Koning zijne reis naar Frankrijk, op raad zijner Geneesheeren, tot het volgende jaar heeft uitgesteld.

— Men zegt dat de Oostenrijksche Regering beslag heeft gelegd op de goederen van de Sardinische kloosters in dat rijk, zich beroepende op het voorbeeld vroeger door onze Regering gegeven, tijdens de opheffing van de monniken-orden onder Joseph II. Men ziet hieruit nieuwe moeijelijkheden te gemoet.

— De zware excommunicatie, door den Opperpriester bij de uitvaardiging der kloosterwet uitgesproken (zoo zegt de Turynsche berigtgever van de Parijsche *Constitutionel*) is het onderwerp geweest van eene lange briefwisseling tusschen Z. H. en de Bisschoppen van Piemont, die echter wijselijk geheim gehouden is. De Bisschoppen geraakten dikwijls in groote verlegenheid, wanneer het de toepassing der kerkelijke straffen geld. Thans is uit Rome eene eindbeslissing ontvangen omtrent de verschillende klassen van personen welke zich de straf der excommunicatie berokkend hebben. Die klassen bevatten: de Ministers, de leden van het Staatscollegie voor het beheer der kerkelijke fondsen, de ambtenaren van het staatsdomein, de Burgemeesters, de leden van Gemeenteraden en de handwerkslieden welke zich door de Overheden hebben laten gebruiken om de kloosterdeuren open te breken; verder de dagbladschrijvers die de kloosterwet verdedigd of de daarin bevatte denkbeelden geopperd hebben; eindelijk degenen die petitiën ter aanbeveling dier wet aan de Kamers hebben ingediend. Het is alzoo aan de Pastoors verboden iemand, welke onder dat vrij groote aantal personen behoort, met de sacramenten te bedienen, zoolang hij niet uitdrukkelijk zijne vroegere handelingen herroept. Alhoewel in deze geheele zaak door de geestelijken de uiterste omzigtigheid in acht is genomen, zal het nu welligt eerlang tot ernstige botsingen tusschen de burgerlijke en de kerkelijke overheid komen, daar van den eenen kant de uit Rome laatstelijk ontvangen voorschriften stellig en bepaald zijn, en van den anderen kant bij de onder het banvonnis liggende personen weinig gezindheid tot herroeping bestaat.

— Te Turijn heeft eene tentoonstelling van de electrieke weefstoelen van Ridder Bonelli plaats gehad. Al de Ministers en eene menigte nieuwsgierigen waren daarbij tegenwoordig. De uitkomsten hebben verbazing verwekt.

PRUISSEN.

BERLIJN, 6 October.

Naar men verneemt heeft H. K. H. Prinses Marianne der Nederlanden, de heerlijkheid van den Graaf v. Schönborn bij Hattenheim aangekocht.

— Den 2den dezer overleed te Giessen de beroemde Hoogleeraar in de Geneeskunde, E. Dieffenbach, bekend door zijne veelzijdige studiën, groote reizen en veelomvattende onderzoekingen.

— Een zware brand is in het kelder-magazijn van den Droogist Heyl uitgebarsten. Water hielp niet ter blussching; men heeft den brand met zand gebluscht en daarna de kelder luchtdigt gesloten. De ontsteltenis in den omtrek was groot.

— Dr. Barth, wiens aankomst te Hamburg wij reeds hebben vermeld, is aldaar door zijne stadgenooten met eerebewijzen ontvangen. Hij heeft bij die gelegenheid gezegd, dat het te vreezen was, dat de uitkomsten zijner reis voor alsnog niet aan de algemeene verwachting zouden beantwoorden, daar hij dezelve geheel uit liefde voor de wetenschap en in haar belang ondernomen had; hij hoopte echter dat zij in het vervolg ook gevolgen van practisch nut zou hebben, en dat ook zijne dierbare vaderstad eenmaal daarvan vruchten voor hare uitgebreide handel en nijverheid plukken zou.

— Te Frankfort zijn vele Duitsche landverhuizers aangekomen, naar hun vaderland teruggekeerd, omdat al hunne pogingen om zich in Amerika te vestigen, waren mislukt.

— Te Lauterberg in Hanover heeft eene moeder hare 8-jarige stiefdochter onder een nietsbeteekenend voorwendsel zoo erg mishandeld, dat het kind aan de gevolgen is overleden. Eene poging der ontaarde moeder, om zich aan de justitie te onttrekken, door zich in een put te verdrinken, is mislukt.

— Van wege de Fransche Regering worden thans op nieuw stappen gedaan ten behoeve van het aanleggen eener vaste brug over den Rijn bij Kehl. Dit verlangen wordt door Baden bij den Bondsdag ondersteund.

— Volgens brieven uit Stockholm hebben er in Zweden op onderscheidene plaatsen ongeregeldheden plaats gehad wegens de heerschende duurte. Te Upsala heeft de bevolking een korenmagazijn in brand gestoken, en te Wislez, op het eiland Gothland, is de rust niet hersteld voordat het geschut op de markt was geplant.

Men meldt ook van daar dat onlangs de inventaris is opgemaakt van de nalatenschap van de weduwe van den Heer Wertemberg, voormalig koopman en Consul, die op eene waarde van 2,300,000 rijksdaalders banco (een r. b. is ƒ 2,68 Ned.) wordt geschat, en bijna zonder wederga in Zweden is.

BEIJEREN.

MUNCHEN, 5 October.

Heden is in het glazen paleis alhier, het eerste concert van het eerste Zuid-Duitsche muziekfeest gegeven. De grootsche ruimte, de uitwerking van het reusachtige koor en van de instrumenten, overtrof alle verwachtingen. Gedurende de uitvoering viel een linnen gordijn naar beneden en brak eenige glasruiten, hetwelk onder de toehoorders vrij wat opschudding verwekte. De grijze Koning Lodewijk bleef kalm en de orde was weldra hersteld.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 5 October.

De hoofdbepalingen omtrent de toekomstige inrigting onzer Hoogescholen, zijn reeds door den Keizer goedgekeurd. Volgens de voorstellen van den Minister van Onderwijs, zal op de Hoogescholen en instellingen voor hooger onderwijs, het voor 4 jaren voorloopig ingevoerde studieplan in de hoofdzaak behouden worden.

— De Israëlitische bevolking van dit Rijk beliep, volgens de jongste statistieke opgaven, ongeveer 1 millioen zielen.

— Onze troepen verlaten de grenzen van Wallachye en keeren naar hunne winterkwartieren terug.

— Te Milaan is een genootschap van Dames gevormd, ten einde den Veldmaarschalk Radetzky een zeer kostbaar geschenk op zijn aanstaande geboortefeest aan te bieden.

— Hoewel de aardappelenoogst alom in Zuid-Duitschland buitengemeen gunstig uitvalt, hebben de meeste Regeringen wegens de duurte van het brood, verboden aardappelen tot het branden van spiritus te gebruiken.

RUSLAND.

De Keizer heeft tot aandenken aan den Admiraal Nachimoff en tot nut der marine, bepaald, dat 5 kweekelingen in het kadettenkorps, dat zijn naam draagt, zullen opgeleid en de kosten hiervoor zullen gevonden worden uit de inkomsten van een majoraat, bedragende 1500 z. r. (ƒ 3,000 Ned.)

— Vorst Gortschakoff heeft het volgende van den 4den October gemeld: Gisteren en heden heeft de vijand zich op nieuw in de vallei boven Belbeck vertoond, doch tegen den nacht trok hij terug op de bergtoppen van Baidar, in de rigting van Eupatoria. Onder de schepen der bondgenooten merkt men geene enkele beweging op. Het vuur van den vijand tegen de noordzijde van Sebastopol, was zoo als gewoonlijk.

Eene latere depêche van den dato meldt: Men merkt eene groote beweging op onder de vijandelijke schepen, die zich in verschillende rigtingen bewegen. Het aantal kanonneerbooten des vijands is vermeerderd. Daarentegen schijnt het kamp der bondgenooten, tusschen de Tschernaia en Balaklava, eene vermindering ondergaan te hebben. Heden is de vijand naar de vallei van de Belbeck afgedaald, doch heeft zich later teruggetrokken.

Men ziet hieruit dat de Bevelhebber geene melding maakt van het ruitergevecht in de nabijheid van Eupatoria.

— Door de in ons vorig nommer vermelde beschieting van Dunamunde, is weinig schade veroorzaakt, meer echter te Boelen. Ook heeft een Engelsch eskader 10 vaartuigen op eene rivier, nabij Riga gelegen, verbrand.

— Volgens een rapport van Generaal Muravieff in de *Russ. Inval*, opgenomen, heeft hij op 11 Sept. een corps van 3000 Turken verslagen en hunnen aanvoerder Ali-Pacha gevangen genomen. 400 Turken waren daarbij gesneuveld en 4 stukken geschut en 3 vaandels in handen der Russen gebleven.

Ook is nabij Kars een Turksch proviand-transport van 1000 paarden en 300 man onderschept.

— De Generaal Tottleben wordt te Odessa verwacht. Hij is nog niet van zijne wonden hersteld.

— Een groot aantal barken, vroeger voor den handel op de Dniester en andere rivieren bestemd, zijn thans in platbodem-vaartuigen veranderd, die gewapend de kusten zullen bewaken. Elk dezer vaartuigen kan 70 à 100 man bevatten.

— De jaarmarkt te Nischney-Nowgorod is veel gunstiger uitgevallen dan men verwacht had. Men zag aldaar vele kooplieden uit Leipzig, Berlijn en zelfs eenige uit Frankfort. Ook wemelde het van Persianen, Armeniërs en Poolsche Israëlieten, welke alles met klinkende munt betaalden.

— In dit rijk zijn thans 1063 personen van 100-jarigen ouderdom. Onder de overledenen in dit jaar waren er 10 boven 110 jaren oud en een van 130 jaren.

TURKYE.

De Sultan heeft Pélissier benoemd tot Musschir (Maarschalk) van het Turksche rijk; hij heeft hem wijders een eere-sabel ten geschenke gegeven, met een brevet, dat hem een jaarlijksch inkomen van 200,000 francs verzekert. Verscheidene Generaals zijn benoemd tot Pacha en eenige Kolonels tot Bey. De Generaals Simpson en la Marmora zullen ook geschenken ontvangen.

— Uit Kars verneemt men dat Generaal Williams, ten einde den voorraad te doen strekken, 3,000 man had afgedankt. Een der Officieren van Omer-Pacha was te Somsun aangekomen met 4 millioen piasters om voorraad aan te koopen.

— De Turksche versterkingen hebben de opstandelingen nabij Tripoli geslagen.

STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 11den October 1855, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

1°. Benoeming van een' border voor de buitenveren.
2°. Concept-raadsbesluiten tot af- en overschrijving op de begrooting van 1855.
3°. Rekening van den Armverzorger der Oud-Katholijken over 1854.
4°. Begrooting der dienstdoende Schutterij voor 1856.
5°. Adres van de Gebroeders van Wensen, ter bebouwing van den hun op recognitie uitgegeven grond.
6°. Rapport van Curatoren van het Stedelijk Gymnasium, omtrent die instelling.
7°. Adressen tot vrijstelling van de betaling van het minerval voor het Stedelijk Gymnasium.

Oproeping van de Verlofgangers voor de Nationale Militie, tot het bijwonen der Inspectie.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN, —

Gezien het besluit van den Staatsraad Commissaris des Konings in de Provincie Zuidholland, van den 1sten September 1855, A. N°. 7778, (2de Afd.) *P. B.* N°. 103, houdende regeling der Inspectie over de Verlofgangers, roepen dien ten gevolge op, om te verschijnen op de plaats van het *Gasthuis aan de Aalmarkt*, op *Vrijdag den* 19den *October aanstaande*, *des morgens ten* 10 *ure*.

a. De Miliciens der Ligtingen van 1851 en 1852, met uitzondering evenwel van dezulkdanigen, behoorende tot het regiment Grenadiers en Jagers, als mede die van de ligting van 1851, bij dat regiment ingedeeld, welke na hunne eerste oefening niet tot het blijvend gedeelte hebben behoord; en van alle de manschappen van beide die Ligtingen ingedeeld bij het 2de Bataillon van het 6de regiment Infanterie, welke ter deelneming aan de najaars oefeningen voor dezen jare zijn opgeroepen, als ook de Miliciens van de Ligting van 1854, die den 1sten October jl. met onbepaald verlof zijn afgezonden.

b. De Miliciens der Ligting van 1853, die minder dan een jaar in werkelijken dienst zijn geweest.

c. De Miliciens der Ligting van 1853, die tot het Limburgsch Bonds-Contingent behooren.

Ten einde ingevolge Art. 181 der Wet op de Nationale Militie van den 8sten Januarij 1817, in verband gebragt met Art. 10 der Wet van den 28sten November 1818, door den Luitenant-Kolonel Militie Commissaris te worden geïnspecteerd, behoorlijk in tenue gekleed en voorzien van alle medegenomen equipement-stukken, benevens hunne zakboekjes en reçu der verlofpassen.

En geven Burgemeester en Wethouders wijders bij deze kennis, dat bijaldien zich binnen deze Gemeente ook Verlofgangers mogten bevinden tot andere Gemeenten of Districten behoorende, deze almede gehouden zijn ter voorschreven plaatse en tijd te verschijnen; — met vermaning aan alle hierbij betrokkene, om naauwkeurig aan deze oproeping te voldoen, en te zorgen dat hunne kleeding en equipement-stukken in goeden staat worden voorgesteld, als zullende de zoodanigen, welke dezelve mogten hebben verwaarloosd, het aan zich hebben te wijten, dat zij voor zekeren tijd onder de wapenen worden opgeroepen; terwijl aan diegenen, welke zonder wettige en door Burgemeester en Wethouders aangenomen redenen, van de Inspectie mogten wegblijven, door den Luit.-Kolonel Militie Commissaris een arrest van twee tot zes dagen, in de naastbij gelegen militaire provoost, zal worden opgelegd. Zullende de attesten wegens ziekte, door Geneesheeren of Heelmeesters aan Verlofgangers afgegeven, uithoofde van welke zij belet mogten worden de Inspectie bij te wonen, ter Secretarie moeten worden ingeleverd, uiterlijk op *Donderdag* 18 *October bevorens, vóór één uur* des namiddags, terwijl andere wettige redenen van verschooning door de Verlofgangers mede op dien dag, 's morgens ten 11 uur, aan Burgemeester en Wethouders zullen moeten worden voorgedragen, ten einde over deze te kunnen oordeelen; terwijl er door den Luit.-Kol. Militie-Commissaris aan niemand vrijstelling zal worden verleend.

En zal deze door plaatsing in de Leydsche Courant worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
LEYDEN, 9 October 1854. VAN LIMBURG STIRUM.
De Secretaris, v. PUTTKAMMER.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE GRONINGSCHE HOOGESCHOOL.

Den 5den October de Heer J. P. A. Wintgens Tresling, van Schermer, in de Regten, met *Theses*.

ADVERTENTIEN.

De Ondergeteekende betuigt bij deze haren hartelijken dank voor de deelneming, haar bij de ziekte en het overlijden van haren Echtgenoot betoond, zich verder met hare nog vier jeugdige Kinderen aanbevelende, zullende de Affaire door de Weduwe met behulp van B. VAN BEEK, Horologiemaker op de Haarlemmerstraat, Wijk VI. N°. 397, worden voortgezet.

LEYDEN, 6 October 1855. G. J. STEPHANUS, Wed. VAN BORSELEN.

Die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel van wijlen den Heer J. M. BOSE, in leven *Kastelein* van de *Societeit Minerva* te *Leyden*, en aldaar den 27sten September 1855 overleden, worden verzocht daarvan vóór of op den 1sten November aanstaande **opgave of betaling** te doen ten huize van den Ondergeteekende.

J. HOLTZ,
LEYDEN, 5 October 1855. *Executeur Testamentair.*

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, roepen bij deze op alle personen, die geschikt en genegen zijn tot de vervulling der openstaande betrekking van **tweeden Onderwijzer in de Wiskunde** bij het Stedelijk Gymnasium, op eene jaarwedde van *f* **600**, om zich, met overlegging der vereischte Getuigschriften en van een Verzoekschrift aan den Gemeenteraad, op gezegeld papier geschreven, in persoon of bij vrachtvrije Brieven, *vóór den eersten November aanstaande* aan te melden aan HH. Curatoren, bij wie de noodige inlichtingen omtrent deze betrekking te verkrijgen zijn.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
LEYDEN, 8 October 1855. VAN LIMBURG STIRUM.
De Secretaris v. PUTTKAMMER.

TE KOOP:

vijf dubbele Eikenhouten Persen; adres met *franco* Brieven onder Letter **A.** aan het Bureau der Leydsche Courant.

Prijsvermindering van *f* 34,60 op slechts *f* 16 van

J. H. VAN DER PALM'S BIJBELVERTALING

DES O. EN N. VERBONDS EN DE APOCRIJFE BOEKEN MET DE VOLLEDIGE AANTEEKENINGEN, groot 8°., geheel compleet. Nog eenige Exemplaren op zwaar Papier zijn verkrijgbaar à *f* **24** in plaats van *f* **50**.

Het **Portret** van Prof. VAN DER PALM op groot Papier voor *f* **1.25** in plaats van *f* **3.—**. Verkrijgbaar bij C. F. STEMLER, te *Amsterdam* en verder bij alle Boekhandelaren.

Heden Woensdag namiddag ten 5 ure,

verkoopt de Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK het vervolg der **Dicht- en Letterkundige Werken**, alsmede der **Romans**, **Bibliographie** en **Mengelwerken**.

Donderdag namiddag 11 October,

ten slotte, het vervolg der **Mengelwerken**, alsmede de Werken over **Opvoeding**, **Onderwijs**, **Cijferkunst** en **Taalkunde**.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 8 October.

		Laagst. Koers.	Hoogst Koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$63\frac{5}{8}$	$63\frac{11}{16}$	$63\frac{5}{8}$
Dito Certificaten	3	$75\frac{7}{8}$	$75\frac{15}{16}$	$75\frac{7}{8}$
Dito dito	4	$92\frac{7}{8}$	93	$92\frac{7}{8}$
Amortisatie Syndicaat	$3\frac{1}{2}$	$89\frac{1}{2}$	—	—
Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$	$122\frac{3}{4}$	123	—
O. I. Leening	4	$92\frac{5}{8}$	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	—	—	—
Dito dito	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	100	$100\frac{1}{8}$	100
Dito dito 1828 en 1829	5	$99\frac{7}{8}$	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	—	—	—
Dito 1840	4	$74\frac{5}{8}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	$75\frac{7}{8}$	—	—
Dito dito Nieuwe	4	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	—	—	—
Certificaten van dito	6	57	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	f. 500	142	—	—
Dito Obligatiën	4	—	—	—
SPANJE, Obligatien	à 1 pCt.	$19\frac{1}{4}$	$19\frac{5}{16}$	$19\frac{1}{4}$
Dito Obligatiën	3	—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3	$31\frac{5}{8}$	$31\frac{7}{8}$	31[illegible]
Bewijzen Coupons		$4\frac{1}{5}$	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5	—	—	—
Dito	4	—	—	—
Dito Metall.	5	$62\frac{3}{4}$	$62\frac{7}{8}$	$62\frac{13}{16}$
Dito Nieuwe	5	$73\frac{1}{2}$	$73\frac{3}{4}$	$73\frac{1}{2}$
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	$31\frac{15}{16}$	$31\frac{7}{8}$	—
BELGIE,	$2\frac{1}{2}$	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	$2\frac{1}{2}$	50	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	5	$99\frac{1}{2}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	3	$39\frac{5}{8}$	$39\frac{3}{4}$	$39\frac{5}{8}$
Dito dito	4	—	—	—
PERU	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
VENEZUELA,	$3\frac{1}{2}$	$26\frac{3}{8}$	—	—
MEXICO,	3	$20\frac{5}{16}$	$20\frac{1}{4}$	—
AMERIKA, Bankactiën		$1\frac{1}{2}$	—	—

Braz. 1843, £ 100, $4\frac{1}{2}$ pCt. $98\frac{1}{2}$.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.75 à 9.85.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.